

nove knjige

Osobna zaštitna oprema

AUTORI: **Dr. sc. Jožef Horvat**
Mr. sc. Aleksandar Regent

IZDAVAČ: Veleučilište u Rijeci
GODINA IZDANJA: 2009.
ISBN 978-953-6911-43-1

Knjiga Osobne zaštitne opreme (OZO) na 480 stranica teksta sadrži uz uvod petnaest poglavlja, zaključak i dodatak koji obuhvaća osnovne pojmove iz zaštite na radu, posebno u segmentu osobne zaštitne opreme (u daljnjem tekstu zaštitna oprema ili oprema). Uz tekstualni dio, knjiga sadrži osamdeset i šest tabela i sto četrdeset i šest grafičkih prikaza. Temelj ove knjige su zakonske regulative i normizacija u području zaštite na radu i protupožarne zaštite. U uvodnom poglavlju autori naglašavaju potrebu za objavljivanjem ovakve knjige, udžbenika i priručnika, o osobnoj zaštitnoj opremi uz uvodno obrazloženje poticaja za njeno nastajanje i objavljivanje na hrvatskom jeziku. Osnova ove knjige bila je ranije izdana knjiga prvog autora, jednostavnijeg sadržaja, napisana na slovenskom jeziku.

Knjiga kao priručnik o osobnoj zaštitnoj opremi napisana je sa ciljem pružanja osnovnih informacija uz nužne detalje, koji će osoblju zaduženom za zaštitu na radu omogućiti donošenje meritornih odluka kod nabavke opreme za osobnu zaštitu, a posebno pri donošenju odluke glede adekvatne primjene najpogodnije vrste osobne zaštitne opreme. Radi što bolje informiranosti odgovorne osobe o zaštiti na radu, kao neposrednog korisnika osobne zaštitne opreme i kupaca opreme te radi razumijevanja razloga uporabe te opreme, priručnik sadrži i dodatna pitanja i odgovore koja se odnose na osobnu zaštitnu opremu; na primjer na opremu za zaštitu buke, od toplinskog zračenja, topline i plamena. Priručnik posebno naglašava važnost odabira ispravne vrste opreme temeljene na zakonskim propisima, iskustvenim primjerima i rezultatima procjene rizika.

Sadržaj knjige uz uvodni i opći dio sistematski odvojeno po poglavljima obuhvaća osobnu zaštitnu opremu: za glavu, za oči i lice, za sluh, za dišne organe, za ruke i zaštitu kože, za noge, za trbušne organe, za tijelo (odjeća), za ionizirajuće zračenje, za pad s visine i za rad u dubini I kod utapanja. Održavanju osobne zaštitne opreme posvećeno je posebno poglavlje. Na kraju knjige su: literatura i dodatak. Dodatak sadrži: osnovne pojmove u području normizacije, postupak ispitivanja i označavanja svih kategorija osobne zaštitne opreme prema Direktivi 89/686/EEC, Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava, Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme i nove hrvatske norme (HRN) za osobnu zaštitnu opremu.

Autori posebno naglašavaju da je uporaba osobne zaštitne opreme posljednja sigurnosna mjera za postizanje uvjeta sigurnog rada najnižeg prioriteta, ali unatoč tome traži veliku pozornost. Izborom odgovarajuće i kvalitetne zaštitne opreme moguće je učinkovito osigurati i zaštititi radnike.

Autori posebno nastoje da našu legislativu usklade s europskom jer ćemo je i onako, u pristupnim pegovorima morati uskladiti. Zapadnoeuropska unija ima više od 300 normi zaštite

na radu i za različitu osobnu zaštitnu opremu. Hrvatske norme za osobnu zaštitnu opremu većinom su preuzete od Europske unije. Ti su dokumenti izvorno napisani na engleskom jeziku i nisu svi prevedeni na naš jezik u cijelosti. Za neke su norme prevedeni samo naslovi. Za čitanje i korištenje tih normi nužno je dobro poznavanje engleskog jezika, ali isto tako i više znanstvenih područja: prirodoslovnomatemičke, tehničke, biomedicinske i društvene znanosti. Same norme nadalje nisu jeftine niti besplatne, a jedino mjesto u našoj zemlji gdje se one mogu besplatno koristiti je normoteka Hrvatskog zavoda za norme u Zagrebu.

Literatura iz osobne zaštitne opreme na hrvatskom jeziku je oskudna, dobrim dijelom manjkava i mahom zastarjela. Najnovija saznanja, kao rezultat najnovijih istraživanja i razvoja materijala, nisu sistematski obrađena u literaturi, već je to često prospektni materijal proizvođača ili su to znanstveni ili stručni članci u periodici. Novija tehnološka postignuća su nedostupna jer predstavljaju poslovnu tajnu proizvođača opreme, posebno materijala za njihovu izradu. Stoga je hvale vrijedno da su se autori prihvatili pisanju ove knjige, koja na vrlo pregledan i sistematski način obuhvaća osobnu zaštitnu opremu, a koja je prema saznanju potpisnika, za sada jedinstvena knjiga o osobnoj zaštitnoj opremi na hrvatskom jeziku.

Kao nastavnici koji izvrsno poznaju problematiku zaštite na radu i koji su do sada objavili knjige i udžbenike iz područja zaštite na radu napisali su izvrsnu knjigu, za koju možemo istovremeno reći da je i udžbenik i priručnik. Stoga dijelimo uvjerenje obojice autora da će ova knjiga korisno poslužiti ne samo studentima zaštite na radu i zaštite od požara, nego također mnogobrojnim stručnjacima zaštite na radu, vatrogascima i osobama zaduženim za zaštitu i spašavanje. Svima njima će omogućiti da pravovremeno dođu do informiranih odluka glede najpogodnije vrste osobne zaštitne opreme za njihovo osoblje u praksi. Činjenica je da je RH već preuzela većinu europske tehničke legislative i norme (EN), ali je njihovo uvođenje u praksu proces koji traži vremena. Uvjereni smo da će knjiga dati doprinos i u ovome procesu koji je u tijeku.

Na kraju, važno je i naglasiti da je ova knjiga, ujedno u funkciji kao udžbenik i priručnik, izvrsno pomagalo studentima – budućim stručnjacima zaštite na radu i zaštite od požara u njihovom obrazovanju i stručnoj javnosti u svakodnevnom radu. Hrvatskoj predstoji prihvaćanje europskih normi u području zaštite na radu pa je izdavanje ove knjige došlo u pravome trenutku. Predmetna knjiga će korisno poslužiti svima onima koji se profesionalno u praksi bave zaštitom na radu, zaštitom od buke, toplinskim zračenjem i zaštitom od požara, voditeljima pogona, ovlaštenim osobama zaštite na radu, vatrogascima i njihovim zapovjednicima i drugima.

Objavljivanjem ove knjige tehnička javnost je dobila vrijedan primjerak stručne literature iz područja zaštite na radu pa možemo konstatirati da je ovim djelom obogaćena tehnička literatura na hrvatskom jeziku.

Prof. dr. sc. Bernard FRANKOVIĆ